

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št.1/november 2019

V Evropskem tednu mobilnosti je **več kot 40.000 otrok** iz več kot 120 šol in 110 vrtcev po celotni Sloveniji **izvajalo aktivnosti Gremo peš!** in **Beli zajček**. Obe aktivnosti sta namenjeni ozaveščanju in vzgajanju na področju trajnostne mobilnosti najmlajših in spodbujata trajnostne prihode v šolo oz. vrtec. V 2019 je bilo izvedenih 9 regijskih usposabljanj namenjenih koordinatorjem in koordinatoricam aktivnosti trajnostne mobilnosti v šolah in vrtcih, kjer je bilo usposobljenih 290 strokovnih sodelavcev.

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPOP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

NOVIČKA

V okviru vrtca Mavrica delujejo štiri enote in sicer dve v mestu, ena na podeželju ter bolnišnični oddelek. Igro Beli zajček smo izvajali v treh enotah, izvzeli smo bolnišnični oddelek. Igro Beli zajček smo izvajali v septembru in sicer v obdobju od 16.9-30.9.2019, večina iger je bila izvedena v sklopu »Evropskega tedna mobilnosti«. Udeležilo se je 13 skupin. Sodelujoči otroci so bili starosti od 3-6 let.

Zgodbica o zajčkih je večino otrok je pritegnila, predvsem jim je bilo všeč lepljenje belih pik na svojega zajčka, ki so ga sami predhodno obrisali in sivo pobarvali. Glede na to, da prihaja kar nekaj otrok iz tujejezičnih okolij, je bilo potrebno prilagoditi zgodbo ter jo podkrepiti s slikovnim gradivom. Nekatere skupine so zgodbo o Belem zajčku tudi lutkovno uprizorile.

Vsako jutro so komaj čakali, da povejo kako so prišli v vrtec in zalepijo na svojega zajčka belo piko. Opazovali so ostale zajčke, primerjali in šteli, kdo ima več belih pik. V nekaterih skupinah so vzgojiteljice motivirale otroke na ta način, da so tudi same izvajale igro, ter hodile v službo peš ter obarvale zajčka v belo. Otrokom se je zdelo zabavno, ko so svoje pike primerjali z njihovimi.

Veliko smo se pogovarjali o zdravem načinu življenja in kaj lahko sami naredimo za čisto okolje. V teh dveh tednih

so se starši zelo trudili, da so otroci v vrtec prihajali z alternativnimi prevoznimi sredstvi. Največkrat so prišli otroci v vrtec peš in s poganjalčki. Nekateri so se vsakodnevno vozili z avtobusom. Ali pa, da so vsaj del poti naredili peš. Vreme je bilo v času projekta večinoma sončno in zato je bila hoja do vrtca še toliko lažja. Nekateri otroci so v vrtec prihajali tudi z avtomobilom saj živijo daleč od vrtca in se uporaba avtomobila sklada z rutino in obveznostmi ostalih družinskih članov.

Kljub temu, da smo tudi starše vsakodnevno spodbujali k temu, da bi njihov otrok dobil bel krogec, kljub vsemu, nekateri zajčki ostali popolnoma sivi.

Rezultati ankete v mestu so pokazali, da večina otrok hodi peš ali s skirojem v vrtec, saj živijo v bližini vrtca. Po končanem projektu smo ugotovili, da se je povečalo število otrok, ki so se posluževali hoje in uporabe skiroja kot na začetku projekta. Rezultati igre na podeželju niso bili tako pohvalni kakor v mestu, ker infrastrukturni pogoji tega ne dovoljujejo, poleg tega je bil vrtčevski okoliš v delu. Naše mnenje je, da moramo še veliko delati na tem, da postanemo bolj ekološko osveščeni.

VIZ Vrtec Mavrica Izola

Zapisa koordinatrica: Vanja Bolčič Makovac

NOVICA ZA NOVIČNIK

V našem vrtcu sodeluje v projektu 60 otrok v starosti od enega do šestih let. Za skupino otrok prvega starostnega obdobja je vzgojiteljica priredila igro Beli zajček. Izvedbo projekta Trajnostna mobilnost smo na ravni vrtca pričeli z igro Beli zajček. Naš vrtec je vrtec z italijanskim učnim jezikom, tako da smo imeli nekaj težav z materialom, saj je ves projekt pripravljen v slovenskem jeziku. Vzgojiteljice so same prevedle zgodbico o belem zajčku in vprašalnike za tiste starše, ki slovenščine ne razumejo. Vsi straši sodelujočih otrok so bili seznanjeni s projektom in samo igro na prvem roditeljskem sestanku v mesecu septembru. Večina staršev je z navdušenjem sprejela projekt, se strinjala z izvedbo in z pomebnostjo sporočila, ki jo nosi projekt, nekateri so pa žal ostali ravnodušni. Starši, ki živijo v drugih krajih, so se zavzeli, da bodo poskušali prihajati peš, vsaj del poti. V dveh skupinah je pri tem nastala težava in skrb, kje puščati in parkirati avtomobile. Težavo smo uspešno rešili v dogovoru z vaškim prostovoljnimi gasilskim društvom, ki so nam v času projekta omogočili parkiranje pred gasilskim domom. Za vse sodelujoče skupine se je igra pričela 14. oktobra in otoci so jo izvajali štirinajst dni in sicer do 24. oktobra. Otroci so najprej spoznali zgodbo o družini belih zajčkov in pripravili plakat belega zajčka s sivim kožuščkom. Otroci so naslednjih štirinajst dni skupaj s starši pridno lepili bele krogce Belega zajčka in vsak dan čistili umazan siv kožušček. Otroci so z veseljem prihajali peš v vrtec in pri tem spodbujali svoje starše. Otroci prvega

starostnega obdobja so prihajali na kolesu s starši ali na poganjalčkih. Tako otroci kot starši so od samega začetka pokazali veliko naklonjenost do projekta in prvi vtisi staršev so zelo pozitivni.

Giardino d'infanzia Delfino blu

Zapisa: Ilenia Vivoda

V NOVO ŠOLSKO LETO ZAKORAKALI S PROJEKTOM TRAJNOSTNA MOBILNOST

V šolskem letu 2019/2020 se je naš vrtec Semedela vključil v projekt "Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah". Cilj projekta je prispevati k spreminjanju potovalnih navad otrok in njihovih bližnjih v smeri trajnostne mobilnosti, posledično pa k zmanjševanju motornega prometa, k zmanjševanju okoljskih obremenitev ter k spodbujanju gibanja otrok in s tem h kreptivi njihovega zdravja. V projektu sodeluje 10 vzgojiteljic z otroki starimi od 3 do 6 let, kar znaša 220 otrok. Vključene so enote Prisoje, Rozmanova, Hrvatini, Slavnik in Markovec.

Ob Evropskem tednu mobilnosti smo v namen spodbujanja prihodov/odhodov otrok v vrtec z okolju prijaznimi načini prevoza pričeli z igro Beli zajček. Z igro smo obeležili teden mobilnosti, ki smo jo pričeli aktivno izvajati od 16.9. do 30.9.2019. Starše smo o projektu seznanili na roditeljskem sestanku, preko obvestil ter obvestil na oglasnih deskah.

Začetek igre je naznanila zgodba O belih zajčkih. Nekatere vzgojiteljice so otrokom zgodbo prebrale, nekatere pa lutkovno uprizorile. Otroci so si izdelali zajčke in jih nalepili na steno, kjer so jim lepili krogce ob vsakem "okolju prijaznem prihodu/odhodu v vrtec". Kar nekaj otrok živi v oddaljenih krajih, zato so v vrtec prihajali tako, da so starši svoje vozilo parkirali na malce oddaljenih parkiriščih in se do vrtca nato odpravili peš. Tisti otroci, ki pa živijo v bližini vrtca, so po poročanju vzgojiteljic in pogovori s starši bili tisti, ki so dali največ pobud za prihod v vrtec s skirojem, kolesom in peš.

Vse vzgojiteljice so se v obdobju, ki smo si ga zastavili, pogovarjale z otroki predvsem o okolju: o tem, kako lahko poskrbimo za čistejšo okolje in kako moramo ravnati, da takega tudi ohranimo.

Mlajši otroci so na sprehodu po naselju opazovali in poimenovali različna vozila. Vzgojiteljice so se z njimi pogovarjale, katera so/niso prijazna do okolja (oz. do belega zajčka) in zakaj. Sledilo je razvrščanje različnih vozil na diagram (je okolju prijazno vozilo, ni okolju prijazno vozilo). Starejši otroci so se "prelevili" v "Male detektive". Med sprehodom po ulicah naselja so opazovali parkirana vozila. Otroci so ugotavljali ali omogočajo pešcem varno hojo.

Vozila so označili z loparčkom, na katerem je bil vesel ali žalosten obraz. Žalosten obraz je naznanjal nepravilno parkiran avtomobil oziroma ni omogočal varne hoje po pločniku. Otroci so pri omenjeni dejavnosti izkazali navdušenje. Otroke je najbolj osrečilo, kadar so koga opozorili na nepravilnost. To je otroke še dodatno motiviralo za "detektivsko igro". Otroci so opazili, da je bilo kljub večini pravilno parkiranih avtomobilov, tudi kar nekaj takih, ki so zaradi parkiranja na pločnik otrokom onemogočili varno hojo.

Tri vzgojiteljice so se odločile za izpeljavo dejavnosti, ki se je nanašala na avtobus in vlak. Na sprehodu so si otroci

ogledali avtobusno postajališče v bližini vrtca in železniško postajo Koper. Otroci so si naredili načrt kako bodo izdelali avtobuse in vlake. Sami so prišli do zaključka, da jih lahko naredijo iz odpadnega materiala.

Zanimiva je bila tudi dejavnost, kjer so vzgojiteljice podale otrokom nalogo, kjer so morali razmišljati, kako izgleda njihova pot do vrtca. Otroci so narisali, kar so po poti videli. Nato so risbice razvrščali glede na prihod v vrtec (ali pridejo z avtomobilom, z avtobusom, peš, kolesom...).

Pri oddelku starejših otrok, so si otroci izdelali maketo svoje enote in ugotavljali pomanjkljivosti, ki jih zaznajo, ko se v bližini sprehajajo.

Poleg dejavnosti, ki so temeljile na likovnem ustvarjanju, ne smemo pozabiti, da so se otroci v času izvajanja Belega zajčka in dodatnih dejavnosti naučili veliko novih pesmi in iger: pesem o zajčku, rajalno igro Tramvaj, italijansko pesem Il treno, Či čiču in Kolesarsko pesem.

Zaključek izvedbe igre in dodatnih dejavnosti, ki smo si jih zadali, smo s skupnim dogovorom vseh vzgojiteljic zaključili tako, da so vzgojiteljice sodelujočim otrokom slavnostno razdelile kresničke in "očiščene zajčke", katere so skrbno očistili sami.

V projektu smo aktivno sodelovale tudi vzgojiteljice in starši. Vzgojiteljice smo parkirale svoje avtomobile na BOLJ oddaljena parkirišča in v vrtec prišle peš. Starši pa so v času trajanja projekta otroke spodbujali in jim omogočili, da so v vrtec prihajali na okolju prijazen način.

Menimo, da je sam projekt zanimiv, otroci so hitro sprejeli izzive, ki so jim bili ponujeni in posledično še motivirali starše.

Pri izvajanju projekta smo opazili, da so bili otroci v prvem tednu pri lepljenju krogcev na zajčka bolj zagreti kot v drugem tednu izvajanja.

Ob zaključku prvega dela projekta, so otroci spoznavali, da lahko tudi sami pripomorejo k temu, da je okolje, v katerem se gibljejo, varnejše in čistejše. Otroci so bili ob izvajanju igre in dodatnih dejavnosti navdušeni. Veselijo se novih dejavnosti in obljublajo, da bodo še naprej "skrbeli" za okolje.

JVIZ vrtec Semedela, Koper
Zapisala koordinatorica: Natali Jurman

NOVIČKA O IZVEDBI PROJEKTA

OPIS 1. DEJAVNOSTI

Na sprehodu po naselju smo na prometnih poteh opazovali in poimenovali različna vozila ter se pogovarjali, katera so/ niso prijazna do okolja (oz. do belega zajčka) in zakaj. V igralnici so naslednji dan otroci razvrščali različna vozila (na fotografijah) glede na prijaznost do okolja (vesel ali žalosten obraz). Vsak otrok si je nato izbral eno od narisanih vozil, ga pobarval in zalepil na velik "prometni plakat". K svojemu vozilu je prilepil vesel (zelen) ali žalosten (rdeč) obraz. Plakat smo razstavili v garderobi, kjer so si ga lahko ogledali tudi starši.

OPIS 2. DEJAVNOSTI

Izpeljala sem dejavnost "Mali detektiv". Med sprehodom po ulicah naselja smo opazovali parkirana vozila. Otroci so ugotavljali, ali so pravilno parkirana in omogočajo nampeščem varno hojo. Vozila smo označili z loparčkom, na katerem je bil vesel ali žalosten obraz. Kljub večini pravilno parkiranih avtomobilov, je bilo žal kar nekaj takih, ki so nam zaradi parkiranja na pločnikih onemogočali varno hojo.

V skupini sem v času projekta izpeljala tudi druge dejavnosti (poleg zgodbe "Beli zajček", izdelovanja zajčkov in lepljenja belih krogcev): gibalno igro o zajčkih, igro z vozili, cesto, železnico, petje pesmic o vozilih, ogledovanje in pogovor ob slikanicah o vozilih, vožnjo s skiroji, poganjalci in risanje poganjalcev.

Projekt smo zaključili na skupnem srečanju z vrstniki iz sosednje skupine, kjer smo "obnovili" nova spoznanja in znanja. Otrokom smo za sodelovanje v projektu razdelile kresničke. V projektu so aktivno sodelovali tudi starši, saj so se v času trajanja projekta zelo potrudili in otrokom omogočili, da so v vrtec prihajali na okolju prijazen način. Moja opažanja in mnenje o projektu:

- uvajalni mesec september ni najbolj primeren čas za začetek projekta; predlagam kasneje,
- 1. teden projekta so bili otroci bolj "zagreti" za lepljenje krogcev kot v 2. tednu.

JVIZ vrtec Smedela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Anamarija Klemenc

BELI ZAJČEK

V tednih od 16.9.2019 do 30.9.2019 smo v enoti Rozmanova, v skupini otrok starih od 4 do 5 let, izvajali projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST-BELI ZAJČEK. V skupini je devetnajst otrok. Pogovarjali smo se o okolju, o tem, kako lahko poskrbimo za čistejšo okolje in kako moramo ravnati, da ohranimo okolje čim bolj čisto, skratka ozaveščanje otrok o čistem okolju.

Prebrali smo zgodbo O belih zajčkih in ustvarili sive zajčke. Zajčke smo vsak dan pridno čistili tako, da smo v vrtec prihajali s prevoznimi sredstvi, ki so okolju prijazna ali pa peš in potem na zajčka prilepili belo polje. Kar nekaj otrok živi v oddaljenih krajih, zato so v vrtec prihajali tako, da so starši parkirali na malce oddaljenih parkiriščih in se do vrtca odpravili peš. Otroci so pripovedovali: »danes sem prišel v vrtec malo z avtom, malo peš«. V sklopu projekta smo izvedli več dejavnosti. Razvrščali smo prevozna sredstva na tista okolju prijazna in tista okolju neprijazna. Sestavljali smo razne vlakovne kompozicije in urejali promet na iz kock sestavljenih cestiščih, razgibavali smo se z gibalno igro semafor, peli razne pesmice o prevoznih sredstvih, se seznanili z novo pesmico ČI, ČI, ČI, PHU...

Najbolj pa nas je pritegnila dejavnost, kjer smo se igrali detektive. Najprej smo se pogovorili, kdo sploh so detektivi, nato pa smo si izdelali loparčke, podobne tistim, kot jih imajo policisti. Na naših loparčkih ni bilo napisa stop. Eden naših loparčkov je bil rdeče barve z žalostnim obrazom, drugi pa zelene barve z veselim obrazom. Podali smo se na detektivsko nalogo, kjer smo opazovali okolju prijazna prevozna sredstva. Takim smo pokazali zelen loparček. Zelen loparček smo pokazali tudi tistim vozilom, katera so bila parkirana na njim rezerviranih mestih. Rdeč loparček pa smo pokazali vozilom, ki onesnažujejo okolje, so bila

parkirana na pločnikih ali so kako drugače ovirala promet ali pešce. Najbolj nas je osrečilo, kadar smo koga opozorili na nepravilnost. To nas je še dodatno motiviralo za detektivsko igro. Naslednja dejavnost, kjer smo se zadržali največ časa, je bila izdelava iz odpadne embalaže-plastenke in zamaškov okolju prijazno vozilo. Izbrali smo vlakovno kompozicijo. Otroci so pobarvali plastenke, izbrali kolesa in drugo dekoracijo za vlak, potem smo lepili... Izdelali smo pisano vlakovno kompozicijo in jo razstavili na hodniku.

Dvotedenske dejavnosti smo zaključili tako, da smo skupaj s sosednjo skupino otrok utrjevali znanje z razvrščanjem, pogovorom in petjem pesmic o prevoznih sredstvih. Na koncu pa smo slavnostno podelili »očiščene« zajčke in kresničke. Otroci so bili navdušeni in obljubili, da bodo še naprej skrbeli za čistejšo okolje. Sam projekt je zanimiv, otroci so hitro sprejeli izzive, ki so jim bili ponujeni in posledično še motivirali starše, kateri so pridno sodelovali in še dodatno spodbujali otroke.

JVIZ vrtec Smedela, Koper, enota Rozmanova

Zapisala vzgojiteljica: Bijanka Jakac

NOVIČKA

Z otroki smo najprej ugotavljali kateri načini prevoznih sredstev so tista, ki bi Belemu zajčku najbolj pomagala, da bi postal zopet bel. Otroci so zelo hitro ugotovili, da so to sredstva, ki ne potrebujejo goriva, je pa res da so si med seboj različna po hitrosti. Otrokom se je zato najbolj priročno zdelo kolo.

Ko smo čez teden lepili krogce na svoje zajčke smo ugotovili, da nimajo vsi vedno možnosti priti s kolesom, peš, skirojem... zato sem se osredotočila bolj na to, da otroci razumejo kako pomembno je, da se v čim večji meri zato poslužujemo javnega prevoza in zakaj (v avtobusu se vozi več ljudi in dela manj motorjev, ki umažejo zajčka).

Odšli smo na sprehod, kjer imamo možnost videti avtobuse in smo šteli koliko ljudi je v avtobusih in koliko jih je v avtomobilih. Otroci so hitro ugotovili, da se v avtobusu lahko vozi več ljudi. Preko pogovora in dejavnosti nato še dokončno utrdili.

Izdelali smo avtobus iz velikih škatel, kjer se je lahko »vozilo« več otrok. Škatle smo najprej razrezali in jih sestavili, da smo dobili eno večjo škatlo. Otroci so jo nato pobarvali z rdečo barvo, kot so avtobusi v naši okolici. Nato so izdelali okna in kolesa in tudi ta pritrdili na avtobus. Dodali smo še dva trakova, da so otroci lahko avtobus »peljali naokrog« in dogodivščina se je začela. Otroci si nadenejo avtobus in se »vozijo« po igralnici. Igro so nadgradili z nakupom vozovnic in avtobusnimi postajami.

Iz škatlic smo izdelali svoje avtobuse. Na škatlice zdravil, so otroci nalepili kolaž papir, okna in kolesa. Ko so bili avtobusi končani so otroci nato nanje nalepili oranžne krogce, ki so predstavljale glavice oziroma ljudi, ki se v njem vozijo. Tako smo izdelali tudi svoj prometni prt, za našo Avtobusno deželo, kjer se zajčki ne umažejo. Otroci so se veselo igrali in ugotavljali kateri avtobus je večji, kateri pelje več ljudi...

Otroci so dojeli, da je za naše okolje bolje, da se v primeru, ko se ne moremo nekam odpraviti peš, odpravimo z javnim prevozom. Pri opazovanju naše okolice, smo ugotovili, da pred vrtcem ni nobenih stojač za kolesa, če pridemo v vrtec s kolesom.

JVIZ vrtec Semedela, Koper
Zapisala vzgojiteljica: Biserka Manojlović,
Pom. vzg.: Anja Tomažič

POROČILO O PROJEKTU »TRAJNA MOBILNOST«

V projektu »Trajna mobilnost« je sodelovalo vseh 22 vpisanih otrok, ki so vključeni v oddelek 4 – 5 let. Nekateri krajše časovno obdobje zaradi odsotnosti (bolezen, počitnice...).

Trajal je 2 tedna, in sicer od 16.9.2019 – 27.9.2019. V tem času je bilo otrokov ponujenih veliko zanimivih dejavnosti. Igrica beli zajček nas je spremljala vsakodnevno. Zanj je večina otrok in staršev pokazala interes. Ob prihodu so otroci povedali s kakšnim prevozom so prišli v vrtec. Opaziti je bilo, da je večina prevoz z avtomobilom zamenjalo za hojo, uporabo koles, poganjalčke...

Nekateri starši iz oddaljenih krajev so svoje avtomobile pustili na nekoliko oddaljenih parkiriščih in z otroki pripešali do vrtca. Zanimivo je bilo prisluhniti staršu, ki je povedal, da je hčerko želel pripeljati v vrtec z avtomobilom, ker se mu je mudilo, vendar je hčerka vztrajala, da se v vrtec pripelje s skirojem, ker sicer danes ne bi mogla nalepiti bele nalepke – krogca na zajčkov kožušček.

V okviru projekta smo v popoldanskem času izvedli s starši pohod do Žusterne in nazaj v vrtec. Pohoda se je udeležilo veliko število staršev. Predstavitev dejavnosti, ki so potekale v skupini:

1. Tema: Moja pot v vrtec

Cilj: Po predhodnem opazovanju in doživljanju rišejo svojo pot v vrtec. Po predhodnem pogovoru o prometu in prevoznih sredstvih smo na sprehodu spoznavali različne poti, ki nas pripeljejo do našega vrtca. Skupaj smo ugotavljali, kaj vse nas vse na poti spremlja: drevesa, hiše, vrtovi... Dejavnost smo nadgradili z ugotavljanjem koliko otrok pride do določeni poti do vrtca. Po večkratnem opazovanju so svojo pot narisali in risbe predstavili svojim prijateljem.

2. Dejavnost: Igra detektiv Žalko in Smejko

Cilj: Upošteva pravila didaktične igre, prepozna vozila prijazna, oziroma neprijazna okolju in jih z znakom oceni. Obiskala nas je detektivka sova Jelka. Predstavila nam je svoje delo in prosila, če ji pomagamo pri štetju prijaznih in neprijaznih vozil do okolja. Razdelila nam je obeske, na katerih so bili na eni strani Smejki, na drugi pa Žalki. Skupaj s sovo smo z varnega mesta opazovali prometna sredstva. Če je mimo pripeljalo vozilo prijazno okolju, smo pokazali Smejka, če pa so mimo pripeljala okolju neprijazna vozila, smo pokazali Žalka. Dejavnost je bila prijetna.

V tem času so v skupini na to temo potekale še druge zanimive dejavnosti. Zgodba Beli zajček je predstavljala dobro odskočno desko za nadaljnje aktivnosti, ki so obogatile in popestrile naše vsakdanje delo (spoznali smo pesem Kolesarska, igra Promet na vrtčevskem igrišču...).

Projekt je bil zanimiv. Že naše najmlajše v družbi ozavešča o skrbi za naše okolje in spoznava s posledicami onesnaženosti našega planeta. Projekt je doprinesel otrokom nove izkušnje v skrbi za okolje, kot tudi za njihov celosten razvoj (gibanje, socializacija...). Pri izvajanju projekta so otroci bili aktivni, pokazali so zanimanje, tako za načrtovanje, kot spontane dejavnosti.

V bodoče bi predlagala, da bi s prvim delom projekta začeli nekoliko kasneje, ker v tem času še vedno poteka uvajalno obdobje in je poudarek na navajanju drug na drugega in sprejemanju skupnih pravil...

JVIZ vrtec Smedela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Damjana Buzečan

NOVICA ZA NOVIČNIK

1. izvedba: Varne poti v okolici vrtca (maketa okolice)

Dejavnost je trajala cel teden (5 dni), v njej je sodelovalo vseh 21 otrok, ne vedno vsi hkrati. Po sprehodu v okolici in opazovanju prometa smo v igralnici začeli z risanjem ceste, ki pripelje do vrtca in pešpoti. Naslednji dan so otroci iz odpadne embalaže izdelovali vrtec in druge stavbe. Kar nekaj dni smo maketo dopolnjevali, tudi s figurami otrok, ki so jih otroci narisali in izrezali ter s prometnimi znaki. Maketa je služila za vsakodnevno igro z različnimi avtomobilčki. Ob tem so otroci ugotavljali in spoznavali, kateri del poti v bližini vrtca je varen (pešpot) in kateri zelo nevaren (dostopna cesta do šole in vrtca).

2. Izvedba: Trajnostni in netrajnostni načini potovanja (tabela in igra »spomin«)

Uvodoma je potekal pogovor o načinu prihoda otrok v vrtec in o trajnostnih načinih potovanja. Otroci so s kupčka jemali različne sličice (npr. avtomobil, kolo, avtobus, pešec...) in jih razporedili v tabelo, kjer je bil beli zajček

oznaka za trajnostni način potovanja, sivi – umazan zajček pa za netrajnostni način. Pri razporejanju so uporabili že pridobljeno znanje, v primeru dvoma pa so priskočili na pomoč drugi otroci. Iste sličice (pare) smo uporabili za igro »spomin«, ki so jo otroci igrali še v naslednjih dneh.

Kot zaključno misel dvotedenske igre Beli zajček bi poudarila, da so se starši trudili za trajnostni prihod v vrtec, če ni šlo vsakodnevno, pa vsaj občasno. Ob spodbudi in zgledu vzgojiteljic, ki smo se sicer do Hrvatinih pripeljale z avtomobilom, nato pa del poti opravile peš, so tudi otroci prepričali starše v tak način. Dva otroka iz skupine pa sta se en teden vsakodnevno pridružila šolarjem (in bratoma) na pešbusu, ki ga je organizirala šola.

JVIZ vrtec Smedela, Koper, enota Hrvatini

Zapisala vzgojiteljica: Mira Maršič

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST, OPIS DVEH DEJAVNOSTI

• Dejavnost 1.

Pripravila sem dva skiroja. Vsakemu skiroju sem dodala škatlo presenečenja: V prvi škatli je bil plišasti zajček, duda, slinček,... V drugo škatlo sem dala plišastega zajčka, motorček, plastičnega škorpiona,... Vsak dan sta se dva otroka z njima odpeljala domov. S stvarmi iz škatle sta se doma igrala, naslednji dan pa pripeljala skiro nazaj v vrtec. Dejavnost je trajala dva tedna.

• Dejavnost 2.

Na računalniku smo si ogledali tramvaje in njihov pomen v velikih mestih za trajnostno mobilnost. Spoznali smo rajalno igro:

AJN, CVAJ, DRAJ,
PO CESTI GRE TRAMVAJ.
AJN, CVAJ, ŠTUK,
KRATEK IMAŠ ZASUK.

Navodilo: Otroci se postavijo v pare s prekrizanimi rokami. Hodijo v ritmu naprej, pri zasuku se obrnejo v nasprotno smer tako, da se ne spustijo. Na znak vzgojitelja se spustijo in stopijo za eno osebo naprej ter se primejo s prekrizanimi rokami. Igro lahko nadaljujemo tudi za dve osebi naprej,...

Skiroja s paketki, s katerimi so se otroci odpeljali domov in se igrali z igračami v paketu.

JVIZ vrtec Semedela, Koper, enota Markovec

Zapisala vzgojiteljica: Nevenka Plahuta

Pom. vzg.: Barbara Radanovič

POROČILO O IZVEDBI DEJAVNOSTI »BELI ZAJČEK«

S projektom in izvedbo dejavnosti smo pričeli 16.9.2019. Starši so predhodno bili seznanjeni preko oglasnih desk in dobili ankete, tako da so se lahko aktivno vključili in pomagali svojim otrokom pri uresničevanju nalog. Vsakodnevno smo beležili kako smo prišli v vrtec in pomagali našemu zajčku, da je iz dneva v dan postajal zopet bolj bel. Sodelovalo je 21 otrok. Odločili smo se za naslednje dejavnosti:

1. Izdelamo si avtobus
2. Pobarvaj svoj avtobus

1. potek dejavnosti

V naši neposredni okolici smo opazovali postajališča in avtobuse, ter znake, ki nam pripomorejo k boljši iznajdljivosti.

• organizirali smo daljši sprehod do glavne avtobusne postaje, kjer se ustavi veliko različnih avtobusov. V neposredni bližini je tudi železniška postaja.

• ob samem opazovanju smo se pogovarjali izkušnjah, ki jih otroci imajo z vožnjo z avtobusom, opazovali potnike in različne avtobuse.

• na sami poti do avtobusne postaje pa smo imeli možnost opazovati kolesarje in kolesarske poti in parkirišča za električne avtomobile.

Sledile so dejavnosti v igralni. Skupaj smo narisali skupni veliki avtobus, mu poiskali ime »SREČKOBUS« in nanj prilepili naše slike. Ta avtobus je krasil pano v garderobi in tako, še dodatno motiviral starše, da sodelujejo pri uresničevanju naših nalog. Izmislili smo si tudi nova besedila na dano melodijo: mi se z busom peljemo.... kolesa na busu okrog se vrte,... Vsak posameznik je iz kartonaste škatle izdelal svoj avtobus tako, da je škatlo najprej kaširal in jo nato pobarval in opremil v avtobus. S svojimi avtobusi so se otroci kasneje igrali po cesti, ki smo jo naredili v igralnici.

2. potek dejavnosti

Otroci so opazovali slike različnih avtobusov, ugotavljali razlike in podobnosti. Vsak otrok je izbral pobarvanko in jo pobarval po svojih željah. Pobarvanke smo razstavili. izmišljevali smo si kraje, kjer nas avtobus lahko popelje, ob prepevanju pesmi »Potujemo v..., kdo gre z nami,...«. Naše pobarvanke smo razstavili na panoju.

Ob zaključku projekta smo pripravili kviz, kjer so sodelovali otroci več oddelkov. Reševali so uganke, prepevali pesmi o avtobusu, iskali pravilne odgovore na zastavljena vprašanja in to potrdili z dvigom zelenega ali rdečega loparja.

OBALNO - KRAŠKA REGIJA

V igralnici smo si izdelali pano na katerega smo postavili naše zajčke. Vključeval je veliko gozda, kolesarjenja in prevoza z avtobusi. Otroci so večkrat dnevno ustavljali ob panoju z zajčki, komentirali in se ob njih igrali.

Zelo veseli so bili kresničke, ki so jo dobili ob zaključku projekta in jo skupaj z ostalim materialom odnesli domov. Takšni projekti, ki se izvajajo že v predšolskem obdobju so za otroke zanimivi, ob tem pa dobra popotnica k razvijanju občutka za čisto okolje in vzgojo za varnost v prometu.

JVIZ vrtec Semedela, Koper, enota Rozmanova
Zapisala vzgojiteljica: Baruca Suzana

POROČILO DEJAVNOSTI

V projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST je bilo vključenih 24 otrok. Otroci so dva tedna aktivno sodelovali v projektu in izvedbi dveh dejavnosti poleg še drugih, ki smo jih izvedli na ravni enote. Za prvo dejavnost smo si izbrali izdelajmo svoj vlak, drugo pa pobarvaj svoj avtobus ali vlak.

DEJAVNOST: IZDELAJMO SVOJ VLAK

Z otroki smo se najprej pogovarjali o javnem prevozu. S katerim so se že vozili ali bi si želeli voziti. Ker se je večina otrok vozila z avtobusom smo se najprej odpravili na sprehod do najbližjega avtobusnega postajališča, ki je tik ob našem vrtcu. Ogleдали smo si vozni red ter opazovali kako potniki vstopajo in izstopajo iz avtobusa. Ker pa je železniška postaja precej oddaljena od našega vrtca smo si fotografije ogledali na spletu. Po pogovoru so se otroci odločili, da izdelamo velik vlak v katerega bodo lahko tudi sami vstopili. Večina otrok se z vlakom še ni vozila zato je ta želja po izdelavi vlaka bila toliko večja. Otroke sem vključila v zbiranje velikih škatel. To so vzeli zelo resno saj smo v dveh dneh že zbrali dovolj sredstev. Sledil je načrt kako bomo izdelali lokomotivo in vagone. Zaželeli so si pisati vlak. Ponudila sem jim tempera barve in čopiče. Otroci so škatle poljubno barvali in jih porisali. Uživali so v ustvarjanju.

Po končanem barvanju je bilo potrebno lokomotivo sestaviti v celoto (izrezati odvečni karton ter zalepiti določene dele škatle). Ker je to bilo prezahtevno za otroke sva to uredili s sodelavko. Naslednji dan so otroci izdelali še kolesa za vlak ter tirnice.

Ko je bilo vse pripravljeno za igro so otroci sami postavljali tirnice, ki vozijo iz ene železniške postaje na drugo. Vlak je imel začetno postajo v Kopru in končno v Ljubljani (to so otroci sami določili). Ker vlak ni bil dovolj velik, da bi se vsi otroci v njem vozili so ostali otroci čakali na postaji. Ko je vlak pripeljal na postajo so se otroci zamenjali. Otroci so se sami med seboj dogovarjali kdo bo strojevodja. Otroci se zabavali in vživljali v vloge. Z vlakom so se vozili še naslednje dni na igrišču. Za konec smo se naučili pesem o vlaku. Cilj, ki smo si ga zastavili na začetku dejavnosti, da otrok sodeluje pri izdelavi vlaka je bil dosežen.

Vsi otroci so aktivno sodelovali pri zbiranju materiala ter izdelavi vlaka in železnice.

DEJAVNOST: POBARVAJ SVOJ AVTOBUS ALI VLAK

Otrokom sem glede, da njihove želje razdelila skice avtobusa ali vlaka. Večina otrok je izbrala vlak. Vsak otrok je skico najprej poljubno pobarval nato pa po črtah, ki sem mu jih narisala izrezal. Vsak otrok je izrezal 6 delov, ki jih je zalepil v celoto na barven papir. Ugotovila sem, da je za nekatere otroke to bila zahtevna naloga. Sestaviti dele v celoto je bilo preprosto. Problem pa se je pojavil, ko je bilo potrebno dele zalepiti na barven papir. Orientacija na papirju je nekaterim delala težave. Ko so vsi zaključili z delom so svoj izdelek predstavili otrokom ter pojasnili svojo izbiro skice. Največ odgovorov je bilo, ker je vlak lep in hiter, ker se nikoli niso še vozili z njim ter, da so ga izbrali zato, ker smo ga sami izdelali. Otroci so sodelovali v skupnem pogovoru, kjer smo ugotovili, da se otroci največ vozijo z avtomobili. Veliko otrok se je vozilo z avtobusom, le dva pa z vlakom. Deček in deklica sta povedala svojo izkušnjo vožnje z vlakom. Deček se je s svojo družino odpeljal na izlet do Postojne, kjer so si ogledali Postojnsko jamo. Deklica pa je povedala, da se je s starši vozila z vlakom v času Božiča, ko se je na vlaku sprehajal Božiček in delil darila. Končne izdelke smo razstavili na pano v igralnici.

JVIZ vrtec Semedela, Koper
Zapisala vzgojiteljica: Silvana Božanić

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST, OPIS DVEH DEJAVNOSTI

V prvemu delu projekta Beli zajček je sodelovalo 24 otrok. Prvi del je trajal od 16.9. do 27.9.2019. Na začetku projekta sem otrokom prebrala zgodbico o Belih zajčkih, po kateri si je vsak otrok izdelal zajčka. Zajčka so otroci najprej pobarvali z belo tempera barvo, nato ga „umazali“, s črno barvo, da je postal siv.

Vsakodnevno so otroci povedali kako so prišli v vrtec in pridno lepili krogec na zajčke, da so po dveh tednih dobil zopet bel kožušček. Poleg dveh glavnih dejavnosti, so otroci risali in slikali razna sredstva s katerimi poleg avtomobila bi lahko prišli v vrtec. Narisali so kolesa, pogajalce, rolerje in avtobus. Peli so razne pesmi na to temo in se naučili tudi pesem v italijanskem jeziku Il treno.

Izvedli smo dve predlagani dejavnosti in sicer iz odpadnega materiala smo izdelali avtobus ter Mali detektiv. Za dejavnost malega detektiva so otroci izdelali žalostnega in veselega zajčka, katere smo pritrdili na slamice. Z zajčki smo šli na sprehod po Semedelskih ulicah in ugotavljali kateri voznik je pravilno parkiral svoje vozilo in kateri ne. Z dvigom ustreznega zajčka smo to tudi potrdili, ter se ob nepravilnem parkiranemu vozilu tudi fotografirali.

Avtobus smo izdelali iz manjših odpadnih škatlic, katere so otroci poljubno pobarvali ter sestavili avtobus. Na vsako avtobusno „okno,“ so narisali sebe. Povedali so tudi kam bi se z avtobusom najraje odpeljali.

Otroci so aktivno sodelovali v dejavnostih, ki so se nanašale na projekt. Starše so spodbujali, da so svoje avtomobile parkirali nekoliko stran od vrtca in delček poti opravili peš ali z drugimi sredstvom (kolo, skiro).

Predlog:

Mislim, da bi bilo bolj učinkovito, da bi bili zajčki zalepljeni na zunanjem panoju in bi starš skupaj z otrokom prilepil bel krogec na zajčka. Tako bi še bolj spodbudili starše, da bi v vrtec prihajali peš ali pa vsaj delček poti in hkrati bi otroke učili iskrenosti.

JVIZ vrtec Smedela, Koper

Zapisala vzgojiteljica: Gabrijela Terčič

Pom. vzg. Olga Tonačeva

NOVIČKA

Na roditeljskem sestanku so bili starši seznanjeni s projektom »Trajnostna mobilnost v vrtcih«, s katerim želimo staršem in otrokom približati pomen vzgoje, ki vpliva na zdravje in življenjski prostor nas vseh. Starši so pozdravili našo odločitev in se strinjali, da je skrb za okolje na prvem mestu saj so naše navade zašle v drugo smer, ki ne prispeva k čistejšemu okolju in negativno vpliva na naše zdravje. Komentarji staršev so bili, da se bodo kot družina potrudili in na tem področju naredili prve korake k prijaznejšemu prihodu v vrtec, se ob tem razgibali, imeli več možnosti za opazovanje narave in pogovor med seboj o vsakodnevnih dogodkih. Bili so enotni tudi v želji, da se s projekti v to smer nadaljuje in se jih večkrat vključi v dejavnosti v vrtcih in šolah.

Izjave otrok:

Julija: parkirali smo pri Lidlu in do vrtca prišli peš ali s kolesom. Bilo mi je všeč.

Tiara: v vrtec vsak dan pridem peš, ker živim v Šalari.

Eva: od parkirišča do vrtca sem šla peš ali s kolesom. Bilo mi je všeč, ker smo se zraven pogovarjali.

Tarik: v vrtec sem prihajal malo peš, malo s kolesom. Rad sem prišel s kolesom.

Sergej: vsak dan pridem peš, ker stanujem v Šalari.

Jan: prihajal sem vsak dan s kolesom s tatijem.

Eleanor: velikokrat sem prišla peš, dvakrat s kolesom. Bilo mi je lepo, ker sem se pogovarjala s tatijem.

Vrtec Koper

Zapisala: Natalija Perič

